

Она затрагивала дискриминацию в области здравоохранения и образования, отношение со стороны общества, участие в политической жизни и равенство прав в семье. Положений, касающихся насилия против женщин, в Конвенции не содержалось. Вторая фаза началась в 1980–е годы. В это время вопросы насилия против женщин и подход к правам женщин в контексте защиты прав человека выдвинулись на передний план. В международном женском движении виделась сила, способная действительно влиять на органы власти, побуждать их к изменению правовых норм в соответствии с международными стандартами. Эта фаза увенчалась принятием Декларации ООН о ликвидации насилия против женщин и созданием при Комитете ООН по правам человека поста Специального докладчика ООН по вопросам насилия против женщин.

Провозгласив себя демократическим, правовым и социальным государством, Украина тем самым взяла обязательство придерживаться требований международного содружества относительно равноправия граждан, в том числе по половому признаку.

Сегодня никто не станет спорить, что мужчины и женщины должны обладать равными правами, а в некоторых странах даже действуют законы, объявляющие любую форму дискриминации (ущемления прав) женщин преступлением. Ныне женщины работают врачами, адвокатами и директорами компаний. Теперь никто не удивится, встретив женщину–пожарного или строителя, а в армиях некоторых западных стран женщины занимают ведущие посты. Но права женщин по–прежнему остаются одним из самых острых вопросов международного права прав человека.

Особа Вікторія

студент, Львівський Національний Університет ім. І. Франка

СИСТЕМА ГАЛУЗЕВИХ ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Принципи права – це, безумовно, основоположні засади, підвалини, керівні ідеї, на основі яких формується галузь права. Вони відіграють провідну роль у правозастосовній діяльності, служать основними орієнтирами і критеріями законності.

В українській доктрині окремих монографічних досліджень, присвячених визначенню системи принципів міжнародного пра-

ва немає. Хоча дану галузь права досліджували багато науковців, зокрема Гайворонський В. М., В. П. Жушмана, Дахно І. І., Чубарев В. Л., Юлдашев О. Х., Толочко О. та інші. Але значну увагу даному питанню система принципів міжнародного приватного права приділяли російські вчені, зокрема М. Вольф, О. М. Макаров, О. Піленко, О. І. Абдулін, С. Б. Крилов, Л. О. Лунц, І. С. Перетерський.

Ключовою проблемою якої є відсутність нормативного, юридичного закріплення в законодавстві України принципів міжнародного приватного права. Прийняття закону у 2005 році не вирішили даної проблеми, що і стало причиною наукових дискусій стосовно системи принципів даної галузі права. Актуальність досліджуваної теми полягає у тому, щоб сформувати і визначити основні принципи міжнародного приватного права.

Деякі автори зазначають, що на регулювання міжнародних приватних відносин поширюється дія принципів міжнародного публічного права [II, 3, с. 3–11; 8, с. 30], М. М. Богуславський [II, 2, с. 28–31], І. І. Дахно [II, 4, с. 30–50], А. А. Попов [II, 6, с. 33–71], а інші просто не торкаються питань принципів галузі. Досить чітко і визначено формулює систему принципів міжнародного приватного права Л. П. Ануфрієва. Вона зазначає, що до основних засад міжнародного приватного права слід віднести національний режим, взаємність, режим найбільшого сприяння, реторсії, публічний порядок, обхід закону та зворотне відсилання [II, 1, с. 103].

Також, науковець О. Х. Юлдашев фактично зводить принципи міжнародного приватного права до принципів цивільного права [II, 9, с. 26–29]. Також, до одного з рівнів у трьохрівневій системі принципів міжнародного приватного права, Макаров І. М., виділяє принципи приватного права, зокрема юридична рівність, автономія, добровільність, диспозитивність, координація, загальний дозвіл, правовий захист приватного інтересу та ін. [II, 5]

Варто звернути увагу на систему принципів міжнародного приватного права, виділену дослідником О. М. Толочком, який пропонує виділяти принципи регулювання приватноправових відносин взагалі та принципи, які регулюють окремі групи таких відносин (колізійні принципи). [II, 7]

Проаналізувавши зміст Закону, а також міжнародних договорів України, судової та арбітражної практики, доктрини міжнародного приватного права дозволяє виділити головні підходи, керівні

ідеї, що становлять систему принципів галузі. Вважаємо, що принципи міжнародного приватного права можна відобразити у дворівневій системі принципів. Перший рівень складають принципи міжнародного публічного права, що безпосередньо впливають на відносини приватного характеру. До них належить: принцип невтручання у внутрішні справи держави (принцип національного суверенітету) та принцип співробітництва. Другий рівень системи принципів міжнародного приватного права складають принципи власне міжнародного приватного права. До них відноситься: принцип міжнародної ввічливості, принцип захисту національного правопорядку, принцип визнання добросовісно набутих прав.

Таким чином, система принципів міжнародного приватного права охоплює значне коло принципів права. Особливість даної галузі права проявляється у тому, що вона регулює відносини міжнародного характеру, тобто відносини «з іноземним елементом». Запропонована нами система принципів міжнародного приватного права, не є вичерпною і не може бути визнана такою, як остаточна. Хоча принципи права характеризуються відносною стабільністю, проте з розвитком суспільних відносин даний перелік принципів права може уточнюватись.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.// Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141;
2. ЗУ «Про міжнародне приватне права» від 23.06.2005 № 2709-IV // електронний ресурс – [режим доступу]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
3. Статут ООН від 26.06.1945 електронний ресурс – [режим доступу]: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010
4. Декларації про принципи міжнародного права від 24.10.1970// електронний ресурс – [режим доступу]: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569
5. Ануфриева Л. П. Международное частное право: учебник. В 3 т. / Л. П. Ануфриева. – М.: Издательство БЕК, 2002. – Т. 1: Общая часть. – 2002. – 288 с.
6. Богуславский М. М. Международное частное право: учебник / М. М. Богуславский. – М.: Юрист, 1999. – 408 с.
7. Галенская Л. И. Действие общих принципов международного права в сфере частного права / Л. И. Галенская // Журнал международного права. – 1995. – № 4. – С. 3–11.
8. Дахно І. І. Міжнародне приватне право: навч. посіб. / І. І. Дахно. – К.: МАУП, 2004. – 312 с.

9. Макаров І. М. Принципи міжнародного приватного права // електронний ресурс – [режим доступу]: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvmgu_yur/2011_2/Makarov.pdf

10. Попов А. А. Международное частное право / А. А. Попов. – Х.: Па, 1999. – 219 с.

11. Толочко О. Принципы международного частного права / О. Толочко // Белорусский журнал международного права и международных отношений. – 2001. – №

12. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: навч. посіб. / В. Л. Чубарев. – К.: Атіка, 2008. – 608 с.

13. Юлдашев О. Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс: підручник / О. Х. Юлдашев. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 528 с.

Скоров В. В.

*студент, Російська правова академія
Міністерства юстиції Російської Федерації*

МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ ГРАЖДАНСТВА

Институт гражданства выступает объектом межгосударственного сотрудничества, и имеет, международный аспект, который выражается в наличии широкого круга международно-правовых нормативных актов, оказывающих влияние на комплексное регулирование вопросов гражданства на внутригосударственном уровне: в частности, на содержание института гражданства, приобретения и прекращения гражданства, дипломатической защиты граждан. В то же время он продолжает оставаться фундаментальным институтом государственного права, так как гражданство является центральным звеном отношений между государством и индивидом.

Выявление общих и особенных черт института гражданства в практике разных государств, сопоставление их с международно-правовыми нормами позволяет более полно представить общую картину состояния этого института. Противоречия между национальным законодательством различных стран, которое регулирует вопросы гражданства, является причиной выделения нескольких наиболее проблемных, наиболее трудно поддающихся регулированию в практике международных отношений аспектов гражданства, связанных с вопросами безгражданства, многограж-